

"VEGYÉTEK A SZENTLELKET!"

P. Barsi Balázs ofn konferencia beszéde

Krisztusban Kedves Testvéreim!

Az Úr Jézus úgy nevezi a Szentlelket, hogy Vigasztaló. Mivel vigasztal meg minket a Szentlélek?

Elősorban azzal, hogy föltárja Isten belső életét. Tulajdonképpen a mai napon tudta meg az apostoli testület a főszees örömhírt, hogy ISTEN KÖZÖSSÉG; hogy ATYA, FIÚ és SZENTLÉLEK! Hiszen csak a Szentlélek működése nyomán ismerték fel a názáreti Jézusban az Isten megtestesült fiát és egyben azt a kapcsolatot is, amely Jahve (az örökkévaló Isten) és a názáreti Jézus között van. Ezt tehát az a Szentlélek nyilatkoztatta ki nekik, akit Jézus megígért és akit maga helyett elküldött, akiről azt mondotta, hogy - jobb nektek, hogy elmegyek, mert ha el nem megyek, a Vigasztaló nem jön el -.

Fiatalok kérték tőlem, hogy írjak nekik valamit a Szentháromságról. Egy provokatív címet adtam a cikkemnek: "Ha Isten nem lenne Szentháromság, nem találnám értelmesnek az életet." Mert, ha Isten csak egy személy lenne, akkor hogyan tudna szeretni? Akkor nem állíthatná Szent János róla, hogy: "Isten a Szeretet". Képzelnünk el egy Örökkévalót egyedül. Egy egyszemélyes létezését magányosan! A Szentháromság misztériuma, amely először pünkösöd napján tárul föl az emberi értelem előtt, a legmélyebben érinti hétköznapjainkat. Fiataloknak mondanám: ha Isten nem lenne Szentháromság, akkor nem lenne szerelem, nem lenne barátság, nem lenne szülői-gyermeki szeretet. Így érinti a mindennapokat.

Isten a maga képeére teremtette az embert és örült vonzalmakat oltott a szívébe, nehogy egyedül próbálkozzék boldog lenni, mert a boldogság forrása a Szentháromság Isten boldogsága. A Mennyország semmi más, mint szeretet. Ha Isten nem lenne Szentháromság, akkor a világ és benne az ember gép lenne. Vigasztalan, félelmetes, jeges mindenség. Ma megnyilvánult előttünk, hogy Isten közösség. Így tehát, testvéreim, az igazi közösségnek nincsen célja, mert Istennek nincs célja. Persze lehet egy munkaközösség, amely valami cél érdekében jött létre. De például a családnak mint közösségnek nincs célja, legfeljebb gyümölcse van! Legfeljebb más lényeknek, akik oda beleszületnek, felajánlja ezt a közösséget. Ugyanúgy egy szerzetesi közösségnek alapvetően sincs célja. Az ősi szerzetesrendeknek nem a pasztoráció a célja! Az a célja, hogy éljenek! Szent Ferenc nem győzifegulájában mondani ezt a regulákban soha nem látott szót: "Vivere, vivere! Élni, élni!" Az csak a közösségi élet gyümölcse lehet, hogy másoknak fölkinálják ezt a közösséget. Minden erkölcsi zuhanásunk, minden vigasztalanságunk onnét van, hogy nem hisszük el, vagy, ha hisszük, nem vesszük komolyan, vagy életünkbe nem tesszük át ezt a nagy titkot, hogy ISTEN KÖZÖSSÉG, ISTEN SZENTHÁROMSÁG.

Mondjak egy-két elrettentő esetet a kereszténység nem régi történetéből? Karl Gustav Jung századunk nagy pszichológusának az esete, aki egy kálvinista lelkésznek a fia volt. Gyermekkori hitvilágában ott voltak a népies imádságok, a jezsuitáktól való rettezés és a családi problémák. Apjához nem tudott közel férkőzni. Édesanyja pedig beteges volt. Megérezte, hogy a szülők között valami nincs rendben. Apja konfirmálás előtti katekizmus-oktatásán nagyot csalódott. Hideg zuhanyként hatott rá, hogy amikor odaértek a Szentháromság titkához, akkor apja azt mondta: - Most lapozzunk tovább, mert tulajdonképpen én ezt egyáltalán nem értem. - Amikor aztán később próbált apjánál feleletet találni, azt a választ kapta: A Szentháromságot nem lehet megérteni, csak hinni kell. Viszont

amikor azt kérte apjától, hogy adja neki ezt a hitet, akkor rántott egyet a vállán. Nálunk katolikusoknál sem mindig jobb a helyzet. Hiába vetjük a kereszteket és mondjuk milliószor: Atya, Fiú, Szentlélek. Nem hisszük el, hogy a szívünk emiatt dobog. Emiatt van szeretet a világon.

François Varillon lelkipraktort tartott a strassbourgi papoknak, és ezt mondta: Főütszelendő urak, képzeljék el a következő esetet: Az Egyház kimondja, hogy ezután nem hisz a Szentháromságban, csak az egy Istenben, aki egy személy. Mi változna az életükben? Az egyik pap, aki ott volt, azt mondta, hogy az ő gyomrában szinte megpattant valami. Kiment a katedrálisból, mert rájött, hogy az égvilágon semmi sem változna. Ugyanúgy mondanánk a szövegeket, beszédnénk az egyházi adót, adminisztrálnánk a híveket. Ez iszonyat! Az Egyháznak a Szentháromságba vetett hit nélkül össze kellene dőlnie. Amikor a II. Vatikáni Zsinaton próbálták meghatározni, hogy mi is az Egyház, sok püspök azt ismételte csupán, amit a teológián tanult fiatal korában. Egyszer csak szólásra emelkedett Wiszinsky bíboros, és ezt mondta: "Az Egyház az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében megkeresztelt és összegyűjtött nép". Óriási tapsot kapott. Az Evangélium lapja nyílt föl. Egyébként nép nem is lehetünk másképp. Tömeg vagyunk kiszámíthatatlan reakciókkal, állati szinten! Csak Istenrel szemben, Istent szeretve lehet a tömeg néppé.

Olyan csodálatosan írja ezt le Tatjana Goricseva, a megtért filozófus, még a szovjet korszakból, hogy amikor bement a reggeli istentiszteletre 6 órakor egy pravoszláv templomba, ahol tömjénfüst száll föl és sok-sok gyertya ég és aranyban ott áll a pap és egy megalázott letarolt vértanú Egyház énekliz az Isten dicséretét. Amikor látta ezeket az arcokat, meggyőzött asszonyarcokat és férfiarcokat, akkor azt mondta: "Most először tudom, hogy mit jelent az a sokszor használt és meggalázott szó, hogy NÉP." Igen! Csak az Istennel, a Szentháromsággal kapcsolatban leszünk személy és leszünk nép! Az Egyház életének nem lenne értelme, ha Isten nem lenne Atya, Fiú és Szentlélek. Sőt igazában akkor a kinyilatkoztatás semmi újat nem mondott. Hiszen minden, a New Age által terjesztett vallásban Isten egy személytelen erő csupán. Igen, mert ha "egyetlen személy" lenne Isten, akkor nem is lenne személy. Kivel beszélne? Örök program lenne csupán.

Micsoda vigasztalan világ! A legnagyobb vigasztalás az, hogy Isten: Atya, Fiú és Szentlélek. Ez vigasztaljon meg, ha zokogsz, ha sírsz! Isten szeretet és Isten szeret téged. Még tovább megy ez a vigasztaló, a Szentlélek, azzal vigasztal meg minket, hogy bevon ebbe a szentháromságos életbe. Hogyan? Úgy, hogy létünk legmélyén bizonyítja, hogy Isten szeret minket és egyben minket is képesít arra, hogy szeretni tudjuk az Istent. A bűnbeesett ember egy ördögi körnek az áldozata. *Nem tudja szeretni Istent, mert nem tudja, hogy Isten szereti őt. Nem tudja, hogy Isten szereti őt, mert ő nem szereti az Istent.*

A Római levélben van egy csodálatos kijelentés: "ISTEN SZERETETE KIÁRADT SZÍVÜNKBE A NEKÜNK ADOTT SZENTLÉLEK ÁLTAL." Ez kettőt jelent: tudjuk, hogy Isten szeret minket és mi is viszont tudjuk szeretni Istent keresztségünk és bérmálásunk óta. A Szentlélek által tudjuk, hogy Isten minket szeret és tőle kaptunk képességet arra, hogy Őt szeressük. Évszázadok, évezredek óta készítette elő Isten Izraelt, majd az emberiséget, hogy ezt megértse. Az Ószövetség egyetlen nagy bevezetés, egy nagy általános iskola, a SZERETET MISZTÉRIUMÁBA.

Izaiás 43,4-be ezt olvassuk: "Drága vagy a szememben. Becses vagy nekem, szeretlek, embereket adok érted és nemzeteket az életedért."

A bűnbe esett ember nem képes elhinni, hogy Isten szereti őt. Indiának lehet, hogy szellemibb, elvontabb, emelkedettebb fogalma van Istenről, mint Ábrahámnak. Indiában nem az istenérzék hiányzik, hanem a teremtésnek, a teremtett ember értékének az érzéke. Isten két nagy titokba vezeti be Izraelt. Abba, hogy Ő transzcendens, vagyis világot

förlömlő: Ő nem lakik kézzel épített hajlékban; Isten nem férfi, nem nő, hanem Isten! Nem született, nem is hal meg! Nem gondolkodik, mert a gondolkodás tökéletlenség. Mindent átlát! De ez kevés lett volna. Nemcsak ebbe vezeti be Izraelt a Szentlélek, hanem ugyanakkor egy másik nagy titokba is, amit Izraelen és az Egyházon kívül senki sem tud elfogadni: hogy az Istennek, Izrael, majd később minden ember, te is, én is valóban végtelenül értékesek vagyunk. A Zsoltárokból megjelenik az adoráció, az istenimádás. Indiában lehetetlen az istenimádás, mert ott feloldódik az imádó személye az istenségben! Az imádkozónak el kell tűnnie. Izraelben az istenimádó érzi, hogy ő, az ember, a por és hamu, végtelen érték az Isten szemében. Ezt el *kell* hinnie és éppen ezzel kezdődik a nagy beavatás. Isten Izraelt bevezeti ennek a sajátos szeretetnek a titkába. Először a nemzetekkel így nem törődik. Kijelenti Izraelnek, hogy: Téged szeretlek. A pogányokat nem! Téged sajátos szeretettel szeretlek. A pogányok felé csak jóságát mutatja. Gondoskodik a pogány nemzetekről is. De csak Izraelnek mondja, hogy: "Téged választottalak ki a nemzetek közül." Igen, mert valamiképpen *mást jelent a jóság és mást a szeretet*. Ha emberi szinten gondolkodunk róla. (Másként nem tudunk.)

A jóság mit jelent? Jó vagyok ahhoz a kis állathoz, amely előttem vonaglik és eltiprom, hogy ne szenvedjen. A jóság számára mindegy, hogy a "tárgya" létezik-e. Mindenképpen meg akarja a másikat a szenvedéstől menteni. Inkább ne legyen, csak ne szenvedjen. A szeretet egészen más! A szeretetnek nem mindegy, hogy te létezel-e! Nem mindegy! Nemcsak egy belülről kiáradó élet-többlet; amit átadok (ez a jóság) és nem törődöm azzal, hogy kire árad. A szeretetben a *te* létezésed a fontos. Ezért zseniális Pilinszkynek a következő verssora: "Lehunyt szemmel sírok azon, hogy élsz."

Isten fenyíti Izraelt. Megveri! Elviszi kétszer is a fogságba. Ráereszti a mérgeskigyókat! Ūti és veri, mert neki nem mindegy, hogy mi lesz vele. S ezért mondja a Zsidókhöz írt levélben Szent Pál: "Ha fenyíték nélkül maradtok, amiben pedig mindenki részesül, akkor fattyak vagytok, nem fiak." Izraelt azért bünteti, viszi fogságba, szabadítja ki, mert a létezése nem közömbös a számára. A pogányokkal csak jótékony, azoknak termékenységet ad: lakjatok jól, egyetek, stb. Most mintha nem számítanátok a szememben. Izrael számít! Így megtanulja azt egy nép, amit Pünkösdkor majd nyíltan feltár a Szentlélek, hogy minden nemzet számít az Istennek és minden egyes személy. De ebben a kétezzer éves isteni pedagógiában, amelyet Ószövetségnek nevezünk, egy népnek meg kellett tanulnia, hogy szeretve van. A többire csak Isten jósága árad, gondjukat viseli, de őt sajátos szeretettel választotta ki, fontos neki és ezért veri, mint az apa (az ókorban) a fiát.

Ez készítette elő a végső kinyilatkoztatást, hogy Isten minden népet és minden embert személy szerint szeret. A Szentlélek legnagyobb vigasztalása a mai napon, hogy nagy erővel bizonyítja, hogy ugyanúgy szeret minket, mint Izraelt, .vagyis végtelen nagy, isteni szeretettel. Figyeljétek meg, könnyebb elhinni azt, hogy Isten végtelenül hatalmas, mint azt, hogy minket végtelenül szeret. Hogy lehet az, hogy egy Istennek én fontos vagyok? Azt hiszem, hogy itt dől el a hit kérdése, s Európa ettől ma megrémül. Nem hiszi el! S ezért menekül vissza ókori bálványaihoz. A kicsapongáshoz! A mammonhoz! A személytelen istenekhez! A lélekvándorláshoz! Az ősi nagy monista, panteista valláshoz, amelyben minden föloldódik.

Testvéreim, ezt az egyetlen igazi örömhírt nagyon nehéz elhinni! Nem tudjuk komolyan venni, hogy Istennek végtelenül fontosak vagyunk. S most kezdem érteni Szent Bernátot, aki azt mondta, hogy három foka van a szeretetnek. Valaki önmagát szereti, saját magáért. Ez bűnös önszeretet. Valaki szereti Istent, mert hasznos neki, mert jó dolgokat kap tőle. Van aki szereti Istent Istenért. Milyen magas fok! Hálát adok Neked a Te nagy dicsőségedért. S azt várná az ember, hogy e fölött már nincsen fokozat; Szent Bernát szerint van: aki önmagát

kezdi szeretni Isten miatt. "Nézzétek mekkora szeretettel van irántunk az Atya, - írja az öreg Szent János, aki látta meghalni Krisztust, az Isten Fiát. - Isten gyermekeinek hívnak bennünket és azok is vagyunk. Azért nem ismer minket a világ, mert Őt sem ismeri. Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, de még nem nyilvánvaló, hogy mik leszünk. Isten szeretete abban nyilvánul meg bennünk, hogy Isten elküldte a világba megszületett Fiát, hogy általa éljünk. A szeretetnek nem az a lényege, hogy mi szeretjük az Istent, hanem, hogy Ő szeret minket." Ha nem tudjuk elfogadni magunkat, ha utáljuk önmagunkat, bizonyos szempontból a legnagyobb bűn! Pünkösdkor el lehet és el kell hinnem, hogy Istennek végtelenül fontos vagyok.

Most még egyszer fölolvassom az Izaiás idézetet: "Mert drága vagy a szememben, mert becses vagy nekem és szeretlek."

A Szentlélek Isten nemcsak azt mutatja meg nekünk, hogy az Isten szeret minket. Nem csak ez az Isten szeretete, hanem megadja a képességet, hogy mi is viszonszeressük Őt. Már a természetes embernek is megadja valamiképpen a szeretetre való képességet. De mindig ott van benne a kudarc. Pünkösdkor eljön a Szentlélek, bérmáláskor a szívünkbe költözik, oda le, - érdekes, éppen oda, ahová ez a nagy pszichológus, Jung leszáll kutatásaival, hiszen leásott egészen a kollektív tudatalattiig, ahol ősképek törnek föl bennünk álomban; és azt mondja: "Vocatus atque non vocatus Deus aderit." Akár hívják, akár nem, Isten megjelenik a lélekben. Mert a Szentlélek mélyebbre szállt le, mint a kollektív tudatalatti. Azoknak a rettenetes erőknél melyek bennünk messze az értelem alatt működnek a forrásaiba szállt le, s képessé tesz minket, hogy viszonszeressük az Istent. Olyan alázatos a Szentlélek Isten, hogy odaadta magát, hogy legyen egy képességünk, egy szervünk - azt mondaná a Biblia: *szívünk*, (nem az a húsdarab) *amellyel szeretni tudjuk az Istent*. A Szentlélek még tovább megy a vigasztalásban és azzal is megvigasztal minket (és ez a végső vigasztalás), hogy isteni életéből részesedünk és "a jövődőt hirdeti nekünk".

Nagyon sokszor hallunk arról, hogy a Szentlélek eszünkbe juttatja mindazt, amit Jézus mondott. Tehát újat nem mond. Amit Jézus egyszer elmondott a földön, azt elmélyíti. Az egész Egyház történelme kell annak megértéséhez az utolsó napig. Szerintem még sokat nem értünk. Kétezer év múlva többet fognak megérteni. Pl. a házasság szentségét alig tartjuk szentségnek. Nem értjük! Mi abban a szentség? Kell még egy pár ezer év. Ahhoz is kellett legalább egyezer év, hogy az Oltárszentség előtt letérdeljen a keresztény, pedig tudta, hogy Krisztus jelen van, azért tették el a betegeknek. Tehát a szentségeket sem értjük teljesen. Az Úrnak a kijelentéseit is alig fogtuk fel. Minden szent imája, elmélkedése, a bűnnel való gigantikus küzdelme kell ehhez. Minden hittudósnak, lángelmének az elmerülése az Isten titkaiban kell ahhoz, hogy eszünkbe juttassa, hogy föltárja a Lélek azt, amit Krisztus mondott, mert Krisztus szavai végtelen mélységeket hordoznak. Arról azonban keveset szoktunk beszélni, mit is jelent az, hogy a Szentlélek a jövődőt hirdeti. Hogyan történik ez? Leírhatatlan módon. Nagy elkeseredés közepette, halálos agóniád belső sötétségében, egyszerre csak elárad valami végtelenül vigasztaló, szelíd világosság.

Nagyon nehéz arról beszélni, ami nem szavakban történik. De figyeljünk rá! A Szentlélek bennünk hirdeti a jövődőt. Ennek átadhatjuk magunkat. Ezek nem csalóka hangok. Ezek az eljövendő világnak lelkünkbe betörő szelíd fényei, hangjai. Így szól az Úr Jézus, hogy: *Aki hisz bennem, annak a szívéből az élő víz forrásai fakadnak*. Szent Polikárp püspököt viszik kivégezni Rómába és kéri a híveket, nehogy közbenjárjanak érte és nehogy kiszabadítsák. Kell, hogy állatok fogai megőröljenek - írja - tiszta búzává engem. Ez az igazi pap, akinek még legszemélyesebb gondolata is a Szentmiséből, a misézésből szövődik össze. Ostyává kell lennem; de már hallok a lelkem mélyén az élő vizek zubogását és hív a Lélek.

Amen.